

Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

Szakmai és működési beszámoló 2024.

TARTALOMJEGYZÉK

I. SZAKMAI TEVÉKENYSÉG	4
INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓ (IA)	4
DOKTORI ISKOLÁK AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁSA (DIA)	6
EGYETEMI TANÁRI PÁLYÁZATOK ÉRTÉKELÉSE	7
SZAKLÉTESÍTÉS	9
SZAKINDÍTÁS	9
MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ KAPCSOLÓDÓ FELADATOK	11
MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY KIADÁSA IRÁNTI ELJÁRÁS	11
FELÜLVIZSGÁLATI ELJÁRÁS	11
II. NEMZETKÖZI SZEREPVÁLLALÁS	12
RÉSZVÉTEL A CEENQA KÉTHAVI ÉRTEKEZLETEIN	12
STRATÉGIAI TALÁLKOZÓ A SEQA ESG II PROJEKT KERETÉBEN A MAB-NÁL	12
ENQA MEMBERS' FORUM 2024.....	12
ENQA TAGSÁG MEGÚJÍTÁSA	14
EUA KONFERENCIA RÉSZVÉTEL	15
CEENQA KÖZGYŰLÉS ÉS WORKSHOP 2024.....	15
INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS NEMZETKÖZI LÁTOGATÓ BIZOTTSÁGGAL	16
ENQA VEZETŐFEJLESZTÉSI WORKSHOP.....	16
NCFMEA AKKREDITÁCIÓ MEGÚJÍTÁSÁNAK ELŐKÉSZÍTÉSE	17
WFME STÁTUSZ HATÁRON TÚLI KITERJESZTÉSE	17
A KÍNAI DELEGÁCIÓ LÁTOGATÁSA A MAB-NÁL.....	17
A MAB CoARA AKCIÓTERVE	18
V4QA FÓRUM 2024.....	19
GLOBALIS FELLÉPÉS AZ AKADÉMIA VISSZAÉLÉSEK KEZELÉSÉRE	20
A KOSZOVÓI AKKREDITÁCIÓS SZERVEZET LÁTOGATÁSA A MABNÁL	20
ENQA KÖZGYŰLÉS 2024	21
EQAF 2024	21
EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK	22
NEMZETKÖZI KOMMUNIKÁCIÓ, MAGYAR AKKREDITÁCIÓS SZEMLE	23
III. KIEMELT ESEMÉNY - MAB 30 ÉVES JUBILEUMI NEMZETKÖZI KONFERENCIA	23
IV. A MAB MŰKÖDÉSE, SZERVEZETE, EGYÉB TAGSÁGAI	25
SZERVEZET	25
A MAB TITKÁRSÁG MŰKÖDÉSE	26
TITKÁRSÁGI INFORMÁCIÓS RENDSZER (TIR 2.0).....	27
TESTÜLET.....	28
HALLGATÓI RÉSZVÉTEL	29
FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG	30

BEVEZETÉS

A 2024. naptári évben a Titkárság tevékenységét hibrid formában, online és személyes jelenléttel látta el. A feladatvégzés és dokumentáció digitalizációja, az elektronikus aláírására való áttérés a MAB fenntarthatósági koncepciójának részeként megvalósítandó cél.

A MAB az elmúlt évek következetes pénzügyi tervezésének és gazdálkodásának eredményeként olyan gazdasági stabilitást alakított ki, amely lehetővé tette a működésnek a költségvetési támogatás beérkezéséig szükséges, saját forrásból történő áthidaló (2024. január-május) finanszírozását. A Kulturális és Innovációs Minisztérium éves, 2024. május 31-én folyósított támogatása 392.700.000 Ft. volt, mely megegyezik a 2023. évben folyósított támogatás összegével.

2024. április 30-án lezárult az RRF-2.1.1-21-2022-00001 projekt szakmai megvalósítása, melyet a MAB az Oktatási Hivatallal (OH), a Magyar Rektori Konferenciával (MRK) és a DRFK Kft-vel közösen valósított meg.

A projekt főbb eredménytermékei:

- Javaslatcsomag a modernizációt kizáró vagy korlátozó szabályozók módosítására
- A 15 képzési területen a képzési és kimeneti követelmények megújítása
- A felvételi és felsőoktatási eljárási elektronikus ügyintézési felület megújítása
- Az elektronikus ügykezelési felület fejlesztése a MAB eljárásaiban
- Az intézményakkreditációs eljárás megújítása

A projekt eredményeinek megismertetése, gyakorlatba való átültetéséhez a MAB 22 db olyan - online és személyes jelenléttel járó - eseményt szervezett, amelyeken differenciáltan voltak jelen a különböző érintetti csoportok, támogatva ezzel is a felsőoktatás-munkaerő-piac kapcsolatának erősítését.

A projekt eredményeit a konzorcium egy, a szakmai közösségnek és az ágazati irányítási szereplőknek szóló tanulmánykötetben, illetve a felsőoktatás iránt érdeklődőknek, érintetteknek (stakeholderek) szóló disszeminációs kötetben tette közzé.

Az akkreditációs eljárások lefolytatására személyes és online formában került sor. A felkészítő és alakuló ülések számára továbbra is az online ülések bizonyultak a leginkább hatékonyaknak.

A szervezet 2024-ben még tovább erősítette nemzetközi szerepvállalását és bővítette nemzetközi akkreditációs feladatait. A nemzetközi jelenléthez és szerepvállaláshoz kapcsolódó főbb tevékenységeket és eseményeket a beszámoló II. fejezete rögzíti.

Jelen szakmai beszámoló a teljesített feladatokon túl azokat a működési, szervezeti körülményeket és változásokat is bemutatja, amelyek 2024-ben az eredményes szakmai feladatellátást biztosították.

I. SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓ (IA)

A MAB 2017-ben alakította ki megújult intézményakkreditációs eljárását, és dolgozta ki az Európai Felsőoktatási Térség (EHEA) felsőoktatásért felelős miniszterei által 2015 májusában elfogadott standardoknak és irányelveknek, az ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance) új verziójának intézményi követéséhez szükséges útmutatót. A 2017 és 2022 között az új eljárás első ciklusa szerinti IA (1st cycle new accreditation) minden felsőoktatási intézményben (FOI) megtörtént. Ennek eredményeként 2023-ban az érintett intézmények a 2017-ben kialakított szempontrendszernek megfelelő második ciklusú (2nd cycle accreditation) értékelésre jelentkeztek be. Az RRF 2.1.1 kódszámú projektben fejlesztett integrált akkreditációs eszköz tervezetének disszeminációja a 2024. évben indult meg az alábbi eseményeket megtartva:

2024.02.06. - Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem

7 intézmény

37 résztvevő

2024.02.27. - Győr, Széchenyi István Egyetem

5 intézmény

34 résztvevő

2024.03.12. - Budapest, Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem

6 intézmény

42 résztvevő

2024.03.19. - Veszprém, Veszprémi Érseki Főiskola

8 intézmény

32 résztvevő

2024.04.25. - Budapest, Óbudai Egyetem

doktori képzések pillér

55 résztvevő

Pilóta jelentkezett intézménynek szervezett alkalmak - Eötvös Loránd Tudományegyetem

2024.04.11

2024.04.16.

2024.04.22.

2024-ben került sor a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) doktori iskola akkreditációs eljárással (3 doktori iskola) bővített, összevont akkreditációs eljárására, valamint a Budapesti Gazdasági Egyetem összevont eljárására is. Intézményakkreditációs eljárásra jelentkezett be a Pünkösdi Teológiai Főiskola. 2024. május közepén került sor a Budapesti Corvinus Egyetem nemzetközi szakértőkből álló látogató bizottság közreműködésével lefolytatott angol nyelvű eljárására. Online eljárás formájában került sor az Edutus Egyetem értékelésére.

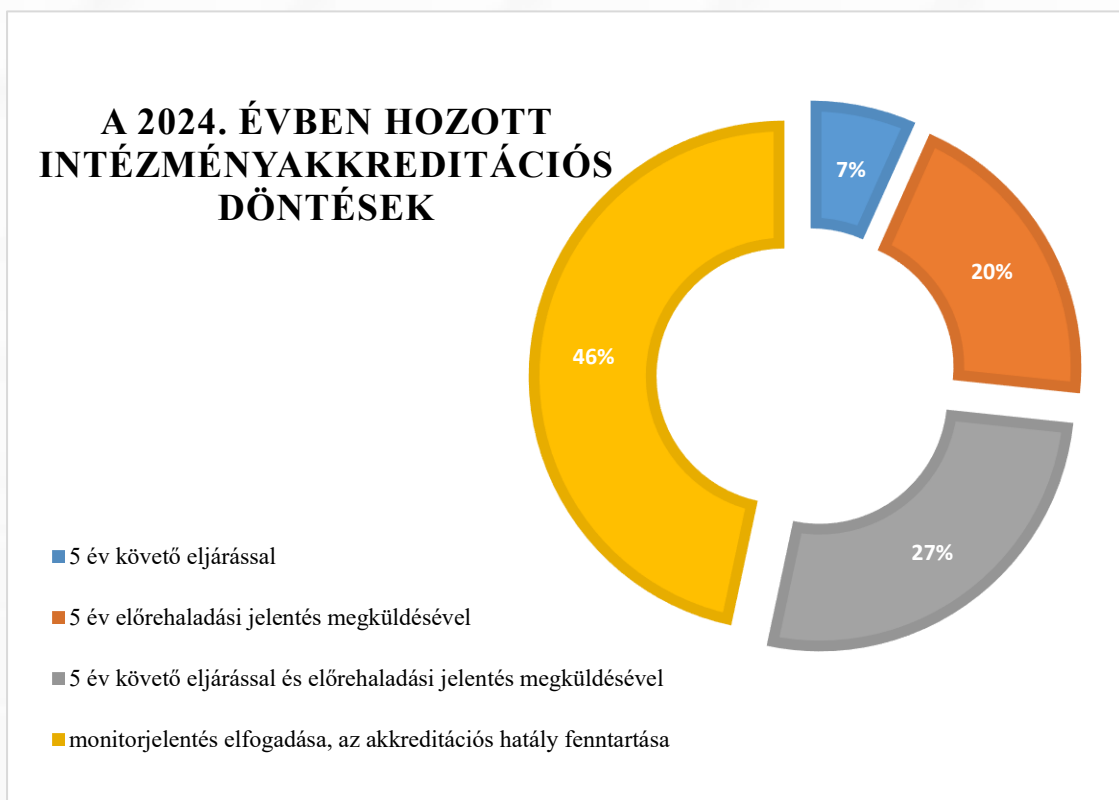
Látogató bizottsági munka zajlott az év második felére tervezett eljárások kapcsán: az őszi félévben került sor a Milton Friedman Egyetem, a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola, a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola eljárásaira.

Számos monitoreljárás is lefolytatásra került. Követő eljárással érintett intézmények voltak: Színház- és Filmművészeti Egyetem, Magyar Testnevelési- és Sporttudományi Egyetem, Széchenyi István Egyetem, Magyar Képzőművészeti Egyetem, Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem, Wesley János Lelkészképző Főiskola, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Színház- és Filmművészeti Egyetem. Az intézmények számos előrelépésről beszámoltak a monitoreljárások során.

A MAB az Orvosképzési Világszövetség (World Federation for Medical Education, WFME) által 2032. március 31-ig érvényes elismerésével rendelkező akkreditációs szervezet. Miután 2022. és 2023. folyamán mind a négy hazai orvosképző intézmény általános orvosképzése 8 évre szóló MAB általi sikeres WFME akkreditációt szerzett, 2024-ben ilyen eljárás magyar intézmény tekintetében nem történt, ugyanakkor a MAB határon átnyúló (cross-border) eljárások lefolytatására szerzett jogosultságot (eligibility). A folyamat bővebben a beszámoló nemzetközi eredményei között kerül kifejtésre.

A MAB Testület által, 2024. szeptember 6-án megválasztott Orvosképzési Munkacsoport 6 izraeli gyakorlólé hely egyszerűsített, akkreditációs beadványát értékelte, valamint egy japán, teljes akkreditációs eljárást követően a látogató bizottság jelentését értékelte. A munkacsoport továbbá két külföldi klinikai gyakorlólé hely teljes eljárását lefolytató látogató bizottságainak elnökeit és tagjait jelölte ki és terjesztette a Testület elé. A munkacsoport javaslataival egyezően a Testület hét esetben hozott támogató döntést a külföldi klinikai gyakorlólé helyek akkreditációjáról, valamint megválasztotta a további két külföldi klinikai gyakorlólé hely akkreditációs eljárásában felkért látogató bizottság elnökeit és tagjait.

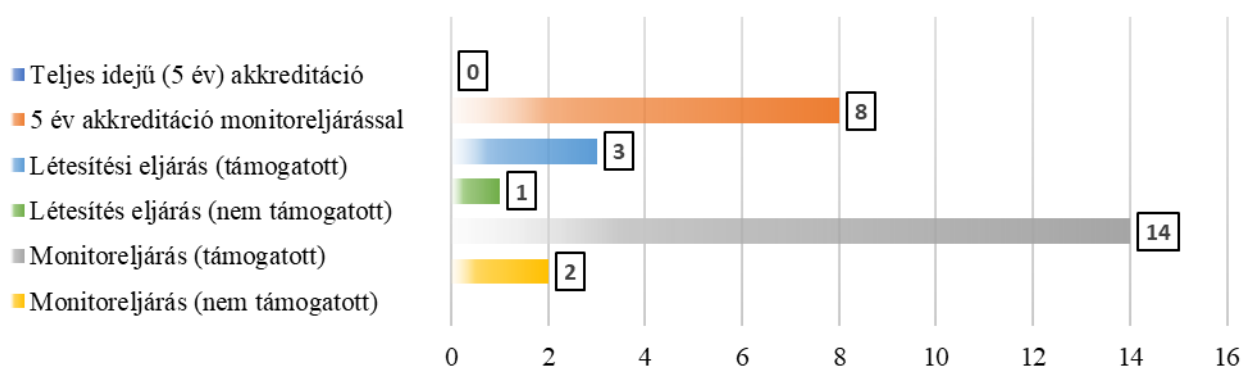
A 2024. évi eljárásokban a látogató bizottságok munkájában közel 120 szakértő vett részt, intézményi oldalról pedig 230 főt meghaladó résztvevővel folytattunk párbeszédet panelinterjúk formájában.

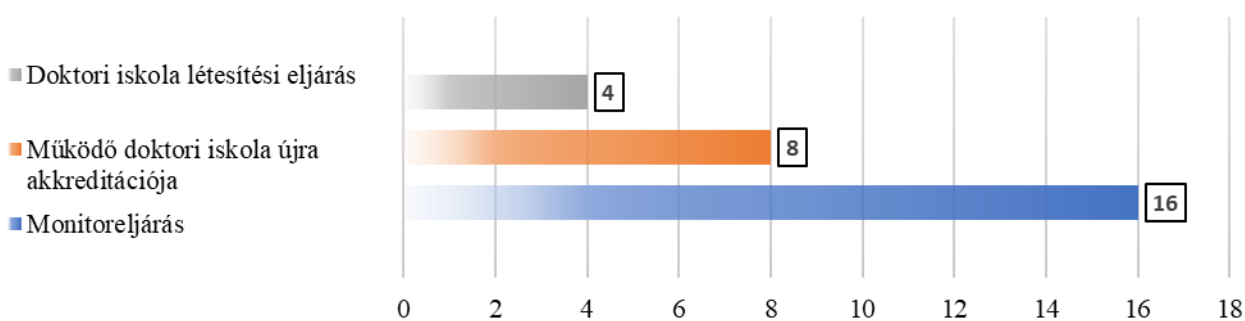
DOKTORI ISKOLÁK AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁSA (DIA)

2024-ben a MAB 8 működő doktori iskola akkreditációs eljárást (ebből 7-et párhuzamosan az adott intézmény akkreditációjával), 16 követő eljárást (monitoreljárást) és 4 létesítési eljárást folytatott le. A MAB Testület döntéshozatali számai a 2024-es évben (együtt a 2023-ban lefolytatott, de még le nem zárt eljárásokkal): 3 támogatott akkreditáció (létesítés); 14 támogató döntéssel lezárt monitoreljárást; 8 monitoreljárással egybekötött akkreditáció, valamint 3 akkreditációt nem támogató döntés.

2024. évi doktori akkreditációs döntések

2024. évi doktori akkreditációs döntések ügytípus szerint

Az ügytípusok szerinti bontás alapján látható, hogy a felsőoktatási intézményekben továbbra is meghatározó a doktori iskolák létesítésére irányuló szándék, annak ellenére, hogy a beszámoló időpontjában 165 DI működik Magyarországon. 2024-ben a MAB Testülete 3 esetben támogató és 1 esetben nem támogató döntéséről tájékoztatta a létesítési eljárásban szakértői kirendelőként közreműködő OH-t. A létesítési szándékkal párhuzamosan több felsőoktatási intézmény is elkezdte áttekinteni doktori képzési rendszerét, és melynek következtében szervezeti változásokat is eszközöl, nevezetesen tudományterületi alapon csoportosítja, illetve vonja össze doktori iskoláit. 2023-ben

elsőnek a Semmelweis Egyetem vonta össze 8, majd a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem 2 doktori iskoláját, illetve jelenleg is zajlik az átalakítás több intézményben.

A 2023-ban és 2024-ben lejáró akkreditációs hatályú DI-k száma kiemelkedően magas volt, a MAB jelenlegi kapacitása az értékelő munka minőségét és eljárási határidőit ilyen volumenben nem tudta biztosítani. Továbbá, a Felsőoktatási Képzések Ágazati Modernizációja RRF-projekt keretében folyt a MAB minőségitelesítő (akkreditációs) és -értékelő folyamatainak felülvizsgálata, az eljárások megújítása, továbbfejlesztése. Mérlegelve és figyelembe véve az ügyviteli terhelést, az eljárási folyamatok szabályszerűségét és a fejlesztési folyamatokat, a MAB Testület – folytatva a 2023. évben megkezdett terhelési optimalizációt – 2024-ben további 17 doktori iskola akkreditációs hatályhosszabbításáról döntött. Ez azonban nem oldja meg azokat a problémákat, amelyek abból is következnek, hogy a hazai doktori képzés szervezeti feltételei igen eltérőek, s egyszerű, a fokozatszerzést támogatni alig képes programok működnek doktori iskolaként.

Az idei évben jórészt intézményakkreditációval párhuzamosan lefolytatott DIA eljárások zajlottak, amely komplex eljárást 2024-ben a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (3 DI), valamint a Budapesti Gazdasági Egyetem (1 DI-vel) vállalta.

A honvédelmi tárgyú törvények módosításával összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XLI. törvény 16. pontja módosította a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (továbbiakban: Nftv.) 67. § (4), (4b), valamint 71/B. § (1) bekezdéseit és beiktatta az új 67. § (4e) bekezdést. A módosítás értelmében 2025. február 28. napjától a doktori iskola létesítésére, doktori képzés indítására és doktori iskola új tudományágban történő képzésindítására a felsőoktatási intézmény a MAB szakvéleményét már nem csak az OH-n keresztül, hanem a MAB-tól közvetlenül is beszerezheti. A megváltozott eljárásrendhez igazított, a MAB Testület által a 2024. december 13. napi ülésen elfogadott, a 2024/7/XX. számú határozattal módosított és egyszerűsített, 2025. február 28. napján hatályba lépő eljárási dokumentumok a MAB honlapján, <https://www.mab.hu/eljarasok/> oldalon, a megfelelő eljárástípus lenyíló menüpontja alatt érhetők el.

A doktori iskolák működés közbeni akkreditációs eljárásához kapcsolódó dokumentumok aktualizálása ugyancsak megtörtént. Ezek 2025. január 01. napján lépnek hatályba, és szintén a <https://www.mab.hu/eljarasok/> oldalon, a doktori eljárások alatt érhetők el.

A DIA eljárások megújítása során a MAB 2024-ben arra az elemző munkára épített, amelyet az RRF projektben a DOSZ vezetésével működő munkacsoport végzett, valamint azokra a szakértői és intézményi visszajelzésekre, amelyeket a MAB Titkárság az egyes akkreditációs eljárásokat követő kérdőíves elégedettségi felméréseken keresztül gyűjtött.

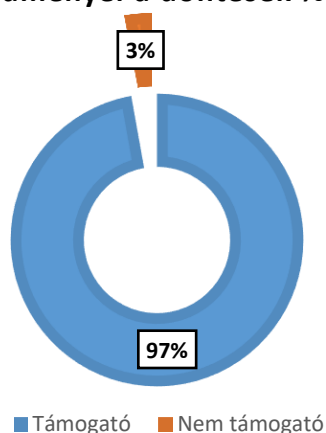
EGYETEMI TANÁRI PÁLYÁZATOK ÉRTÉKELÉSE

A MAB az egyetemi tanári pályázatok értékelését egységes keretrendszerben végzi, a minőségre vonatkozóan az Nftv-ben megfogalmazott feltételek teljesülését általános szempontok és szakmaspecifikus kritériumok alapján vizsgálja. 2024. januárjában és februárjában a 2023. őszi pályázati időszakban beérkező beadványok értékelése történt meg. Az összesen 41 pályázatból, ebből két esetben

született nem támogató döntés. A 2024. évi tavaszi pályázati benyújtási időszak 2024. március 4. – április 25. közötti meghosszabbított időszakra módosult. Ebben az időszakban összesen 102 pályázat érkezett be a MAB-hoz, amelyek formai ellenőrzése és hiánypótlatása 2024. május közepén befejeződött.

A Testület a 2024. június 28-i ülésén megválasztotta az új Egyetemi Tanári Kollégium (ETK) elnökét és két társelnökét, valamint elfogadta az Egyetemi Tanári Kollégium Ügyrendje és az egyetemi tanári pályázatok elbírálásának rendje, illetve az Egyetemi tanári pályázatok értékelésének szakértői listája című dokumentumokat. A Testület az új ETK tagjait a 2024. szeptember 6-i ülésén választotta meg. Az

2024. évi egyetemi tanári pályázatok értékelésének eredményei a döntések %-ában

új ügyrend szerinti működésnek megfelelően 2024. szeptember 6-tól kezdődhetett meg az egyetemi tanári pályázatok bírálati folyamata. Az újonnan megalakult ETK 2024. szeptember 13. – október 7. között heti rendszerességgel, folyamatos ülésezéssel értékelte a 102 egyetemi tanári pályázatot, melyekről a MAB Testülete 99 esetben támogató, 2 esetben nem támogató döntést hozott, és 1 pályázatot a Testület döntését megelőzően az intézmény visszavont. Így összességében 2024. folyamán a MAB Testület 143 pályázat esetében hozott határozatot, melyek közül 138 támogató, 4 nem támogató döntéssel, 1 pályázat pedig visszavonással lezárásra került.

A 2024. évben beérkező egyetemi tanári pályázatok értékelését a MAB teljesítette, a határozatokat és azok indokolását a Kulturális és Innovációs Minisztériumnak és az intézményeknek megküldte.

Az egyetemi tanári pályázatok tudományági besorolásában az inter- és multidiszciplinaritás egyik értékelési akadálya szűnt meg 2022-től: a MAB kezdeményezésére módosított jogszabály lehetővé tette a multidiszciplináris, azaz több tudományágot érintő tudományos teljesítmény elismerését, s ezzel az egyetemi tanárokkal szemben támasztott tudományos teljesítmény-elvárás korszerűsödött. 2024-ben összesen négy, több tudományágot (és esetenként tudományterületet) érintő pályázat értékelése történt meg, s az újabb értékelési szakaszban is várható több tudományágban benyújtásra kerülő pályázat.

2024. folyamán egyetemi tanári kinevezésre a Testület vagy FvB határozattól eltérően nem került sor.

A Testület által 2022-ben elfogadott, 2023. január 15-től hatályos egyetemi tanári pályázati eljárás dokumentumaiban 2024-ben néhány technikai változtatás történt az új, elfogadott Ügyrendnek megfelelően, valamint az intézményi, bírálói visszajelzések, értékelés során felmerülő problémák alapján, amelyek a dokumentumokban átvezetésre és közzétételre kerültek.

A Magyar Közlönyben 2024. október 18-án közzétett, a honvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi XLI. törvény 2025. február 28-tól hatályos, az Nftv. 69. § (1a) bekezdésére vonatkozó módosítás szerint „A MAB egyetemi tanári pályázatok értékelése céljából kidolgozott szempontrendszerét a miniszter hagyja jóvá. A MAB a szempontrendszert honlapján közzéteszi.” A

törvénynek való megfelelés céljából 2024. decemberétől összeállításra került a MAB egyetemi tanári pályázatok értékelésére vonatkozó szempontrendszere, melyet az Egyetemi Tanári Kollégium megvitattott. A dokumentum a törvényi változásra tekintettel 2025-ben a miniszteri jóváhagyást követően lép hatályba.

SZAKLÉTESÍTÉS

2024-ben összesen négy szaklétesítési és egy egyidejű szaklétesítés és szakindítási eljárást kezdeményeztek a felsőoktatási intézmények (2 felsőoktatási szakképzés, 2 alapképzési szak, 1 mesterképzési szak). A Testület által 2024-ben tárgyalt beadványok értékelését követően 4 támogató és 1 nem támogató testületi határozat született.

A szaklétesítéseknek a korábbi évekhez képest alacsony száma a 2022-ben bevezetett jogszabály következménye. A Magyar Közlöny 2022. december 9-i, 209. számában jelent meg a 2022. évi LIX. törvény, amely érintette a szaklétesítés kérdését is. A módosított jogszabály előkészítésében és szövegezésében a MAB aktívan vett részt.

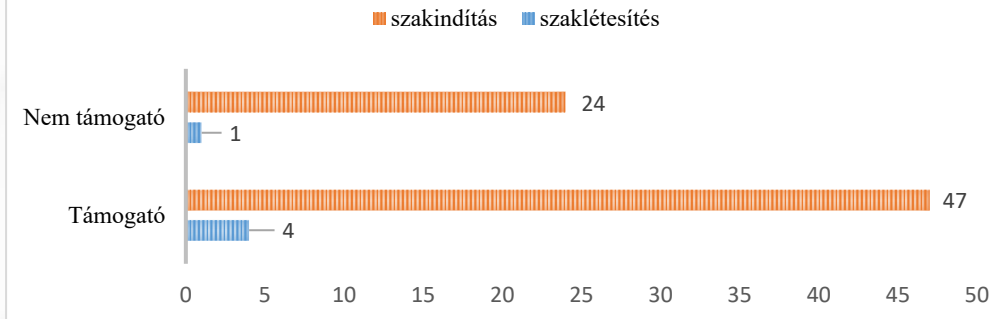
A saját szaklétesítési hatáskörben kialakított, úgynevezett „*intézményi mesterszak*” esetében azok a felsőoktatási intézmények, melyek érvényes és hatályos intézményakkreditációval rendelkeznek, önállóan jogosultak azon a képzési területen mesterképzési szakot létesíteni és/vagy indítani, amelyen alapképzési szakkal rendelkeznek. A felsőoktatási intézmény a képzés nyilvántartásba vételét követő 3 éven belül köteles beszerezni a MAB szakvéleményét, ha arra a képzés indítását megelőzően nem került sor. Az intézmények alapszakra, vagy osztatlan képzésre vonatkozó önálló szaklétesítési és/vagy indítási jogosultsággal nem rendelkeznek.

Az „*intézményi mester*” szakokra vonatkozóan az Oktatási Hivatal az intézmények részére küldött nyilvántartásba vételi és engedélyezési határozatokat a MAB részére minden hónapban megküldi. 2024-ben 27 intézményi hatáskörben létesített és 30 intézményi hatáskörben nyilvántartásba vett mesterképzési szakról, valamint egyéb létesítési eljárásról 1 intézményi alapképzés létesítéséről küldött tájékoztatást az Oktatási Hivatal.

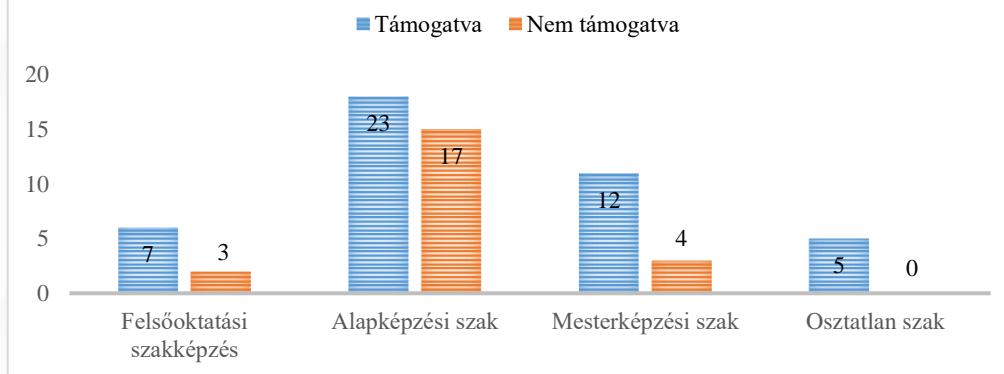
SZAKINDÍTÁS

2024-ben a MAB-hoz összesen 80 szakindítási beadvány érkezett értékelésre, ebből 10 beadványnál a formai ellenőrzés után adott visszajelzésben a beadvány visszavonását kellett kérni, mert azok kidolgozása nem a hatályos Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK) alapján történt meg. A visszavonással lezárt beadványok között 4 alapképzési és 6 mesterképzési szak szerepelt. A Testület a 2024 szeptembere és decembere között benyújtott 15 szakindítási beadványról (7 mesterképzési szak, 8 alapképzési szak) 2025-ben hoz döntést. 2024-ben 38 beadvány esetében kellett formai hiánypótlást kérni, s 32 beadvány esetében nem volt szükség hiánypótlásra. A beérkezett 80 beadvány képzési szint szerinti bontása: 10 felsőoktatási szakképzés, 43 alapképzés, 4 osztatlan tanári szak, 23 mesterképzés.

2024. ÉVI KÉPZÉSÉRTÉKELÉSI DÖNTÉSEK

2024. ÉVI KÉPZÉSÉRTÉKELÉS KÉPZÉSI SZINT SZERINT

Testületi döntés született 71 beadvány esetében:

- támogatva 47 szakindítás, ebből 7 felsőoktatási szakképzés, 23 alapképzési szak, 12 mesterképzési szak, 5 osztatlan szak;
nem támogatva 24 szakindítás, ebből 3 felsőoktatási szakképzés, 17 alapképzési szak, 4 mesterképzési szak.

A honvédelmi tárgyú törvények módosításával összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XLI. törvény Nftv-re vonatkozó módosítása érintette a képzésértékelési eljárásokat is. A módosítás értelmében 2025. február 28. napjától a felsőoktatási intézmény a felsőoktatási szakképzés, alap- és mesterképzés indítása tárgyában a MAB szakvéleményét már nem csak az Oktatási Hivatalon keresztül, hanem a MAB-tól közvetlenül is beszerezheti. A megváltozott eljárásrendhez igazított, a MAB Testület által a 2024. december 13. napi ülésen elfogadott, a 2024/7/XXI. számú határozattal módosított és egyszerűsített, 2025. február 28. napján hatályba lépő eljárási dokumentumok a MAB honlapján közzétételre kerültek, amelyekről 2024. december 16-án a MAB Titkárság valamennyi intézményt levélben értesített.

MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ KAPCSOLÓDÓ FELADATOK

A működési engedélyek felülvizsgálatának keretében 2024-ben hat alkalommal kérte fel az Oktatási Hivatal (OH) a MAB-ot összefoglaló szakértői vélemény elkészítésére. A vizsgált felsőoktatási intézmények a Brenner János Hittudományi Főiskola, a Tomori Pál Főiskola, a Bhaktivedanta Hittudományi Főiskola, az Andrássy Gyula Német Nyelvű Egyetem, az Esztergomi Hittudományi Főiskola és a Pápai Református Teológiai Akadémia voltak. Az indított eljárások 2024. december 13-án lezárultak.

Az OH a megújított eljárásban már nem kérte a szakfelelősök megfelelőségének vizsgálatát. A működési engedélyek felülvizsgálatánál az OH a lefolytatott utolsó intézményakkreditációs eljárás eredményéről (az ESG standardok szerint lefolytatott akkreditáció eredménye a kiadott működési engedély külön pontja), valamint azokról az intézmény által meghirdetni kívánt képzésekről kér tájékoztatást, amelyek esetében a személyi, tárgyi feltételek, vagy más akkreditációs szempontok nem teljesülnek.

MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY KIADÁSA IRÁNTI ELJÁRÁS

A felsőoktatási intézmények működési engedélyének kiadására iránti, az Nftv. 71/B.§ (1) bekezdés a) pont szerinti eljárás új eljárásként jelent meg 2024-ben. Egy esetben rendelte ki a MAB-ot szakértőként az OH, mely eljárás eredményesen le is zárult. Az eljáráshoz elkészültek a szükséges dokumentumok, az eljárási rend és az értékelő lap.

FELÜLVIZSGÁLATI ELJÁRÁS

2024-ben 10 szakindítási, 1 doktori iskola akkreditációs, 5 egyetemi tanári pályázati ügyben, valamint 1 panasz kivizsgálásának ügyében indult felülvizsgálati eljárás. Ezekből 12 esetben a Felülvizsgálati Bizottság (FvB) döntése megegyezett a Testület döntésével, 2 szakindítási ügyben a nem támogató Testületi döntéssel szemben az FvB helyt adott a felülvizsgálati kérelemnek. Az ügyek közül 12 lezárásra került, 1 egyetemi tanári pályázat, valamint 3 szakindítási eljárás felülvizsgálata, illetve 1 panaszügy kivizsgálása folyamatban van. Az FvB 2024-ben négy alkalommal ülésezett.

II. NEMZETKÖZI SZEREPVÁLLALÁS

A MAB 2024-ben tovább erősítette nemzetközi jelenlétét és elismertségét. A nemzetközi szerepvállaláshoz kapcsolódó tevékenységek, események közül az alábbiak voltak a legjelentősebbek.

RÉSZVÉTEL A CEENQA KÉTHAVI ÉRTEKEZLETEIN

A MAB elnöke, valamint a Titkárság munkatársai aktívan vettek és vesznek részt a CEENQA (Közép- és Kelet-Európai Minőségbiztosítási Szervezetek Hálózata) szervezésében kéthavi rendszerességgel szervezett, „bi-monthly meeting” címen meghirdetett megbeszéléseken.

Az online formában megvalósuló találkozók során a CEENQA-tagok megosztják egymással jó példáikat, gyakorlataikat, valamint a felmerülő nehézségeket, problémákat, amellyel a minőségbiztosítási szervezetek találkozhatnak. A találkozók rendszeres előadói a felsőoktatási értékelő és elemző szervezetek képviselői is.

Az események prezentációi [itt](#) érhetők el.

STRATÉGIAI TALÁLKOZÓ A SEQA ESG II PROJEKT KERETÉBEN A MAB-NÁL

Az ENQA felkérésének eleget téve, a MAB 2024. február 14-én és 15-én, a [SEQA ESG II projekt](#) stratégiai megbeszéléseinek adott otthont budapesti irodájában az ENQA és az EQAR szakértői, valamint az ukrán [NAQA](#) minőségbiztosítási ügynökség képviselőinek részvételével. A hibrid formában megvalósult kétnapos egyeztetés fő célja, hogy a résztvevők felmérjék, miként halad az ESG 2015 szerinti minőségbiztosítási rendszer kialakítása az ukrán felsőoktatásban.

ENQA MEMBERS' FORUM 2024

Az ENQA éves fórumára, illetve közgyűlésére **2024. április 17. és 19. között** került sor Hannoverben, Németországban. Az esemény a Zentralen Evaluations- und Akkreditierungs-agentur (ZEvA) együttműködésben szervezték a Hochschule Hannover Linden kampuszán.

A fórum programja a „Minőségbiztosítás és változás” témáját járta körül plenáris üléseken és a tagok, valamint partnerek aktív részvételével. A munkacsoportok lehetőséget biztosítottak az ENQA tevékenységeiről és az európai minőségbiztosítás aktuális fejleményeiről szóló frissítésekre és vitákra.

A német ügynökség képviselői bepillantást nyújtottak a német minőségbiztosítási rendszerbe, illetve az ügynökségek szerepéről a német akkreditációs rendszerben.

A plenáris ülések alkalmával olyan aktuális, fontos minőségbiztosítási témákat érintettek az előadók és a résztvevők, mint a minőségbiztosításra fordított idő értéke, a minőségbiztosítási irányelvek fejleményei az EHEA-ban és az EU-ban, valamint a mesterséges intelligencia és a minőségbiztosítás kapcsolata.

Forrás: ENQA LinkedIn

A munkacsoportok szekciósülése során a következő témákat vitatták meg: a transznacionális oktatás minőségbiztosítása, az ügynökségek megközelítései az előrehaladási jelentésekre és a fellebbezésekre/panaszokra, illetve a folyamatban lévő fejleményekről a mikrotanúsítványok minőségbiztosításával kapcsolatban.

Külön kiemelendő a témák közül az Európai Bizottság javaslata egy Tanácsi Ajánlás elfogadására az európai (uniós) minőségbiztosítási és elismerési rendszerről, valamint az európai diplomáról. A javaslat kapcsán a MAB üdvözli az intézményakkreditáció szerepének felértékelődését, amely a nemrégiben, az RRF 2.2.1. projekt keretében kifejlesztett integrált akkreditációs eszköz időszerűségét, szükségességét és relevanciáját támasztja alá. A MAB osztja az [ENQA reflexióját](#) és az [EUA állásfoglalását](#), amelyek hangsúlyozzák az európai minőségbiztosítási rendszerek sokféleségét és annak szükségességét, hogy az európai együttműködések támogató, már kidolgozott eszközök tényleges implementációját az újabb

kezdeményezésnek megfelelő tervek (európai diploma) egyeztetett kidolgozása kövesse, a meglévő és elfogadott Bologna-eszközök pedig váljanak mielőbb széles körben alkalmazhatóvá.

Az ENQA Közgyűlésére, valamint a Board értekezletére is a fórum alkalmával került sor.

További részletek, ppt-k, előadások, poszterek [itt](#) érhetőek el.

ENQA TAGSÁG MEGÚJÍTÁSA

A 2023-as év során a MAB egyik legmeghatározóbb és legnagyobb munkaterheléssel járó nemzetközi vonatkozású feladata az EQAR-regisztráció és ENQA teljes tagság megújításához szükséges feladatok teljesítése, az értékeléshez kapcsolódó folyamatok előkészítése és lebonyolítása volt.

A külső értékelést az ENQA koordinálta. A helyszíni látogatásra és személyes interjúkra 2023 márciusában került sor. A külső értékelő jelentés 2023 júniusára készült el, amellyel kapcsolatban a MAB Titkárság pontosító észrevételeket tett. Az ENQA ügynökségi felülvizsgálati bizottsága (Agency Review Committee, ARC) a látogató bizottság pozitív, ESG megfelelést megállapító jelentése alapján 2023 októberében validálta.

A hivatalos döntésre, valamint az ehhez kapcsolódó dokumentáció átadására a 2024-es év elején került sor.

Forrás: <https://www.mab.hu/a-mab-ujabb-5-evre-az-enqa-tagja/>

A hannoveri fórum alkalmával a MAB képviselői, Csépe Valéria elnök, valamint Lakatos Péter Levente nemzetközi igazgató személyesen vehették át Douglas Blackstocktól, az ENQA elnökétől a MAB megújított ENQA tagságáról szóló tanúsítványt.

A külső értékelésről további részletes információk és a kapcsolódó teljes dokumentáció nyilvánosan elérhető [ezen a linken](#) keresztül.

2024. február 28-án az ENQA Board pozitív döntést hozott a MAB tagságának újabb 5 éves időtartamra történő megújításáról.

Az **ENQA közgyűlése 2024. április 18-án** megerősítette az ENQA Board február 28-i döntését a MAB ENQA tagságának újabb 5 évig hatályos, 2029 februárjáig történő megújításáról.

EUA KONFERENCIA RÉSZVÉTEL

Az Európai Egyetemek Szövetségének éves konferenciája **2024. április 11-12. között került megrendezésre**. Az Európai Egyetemek Szövetsége (EUA) több, mint 850 egyetemet és nemzeti rektori konferenciát képvisel 49 európai országban. A szervezet kulcsszereplő a Bologna-folyamatban, valamint közreműködik az Európai Unió felsőoktatáspolitikai, kutatási és innovációs programjainak kidolgozásában.

A szervezet minden évben megrendezi éves konferenciáját, mely egyúttal a közgyűlés megtartására is lehetőséget ad. 2024. április 11-12. között Swansea-ban (UK) a Swansea University szervezésében valósult meg az esemény, amelyen a felsőoktatást érintő témák tekintetében idén az egyetemek integritását érintő kérdéseken volt a hangsúly. Az eseményen a MAB az EUA társult tagjaként (affiliate) vett részt.

A közgyűlésen a Board tagjai beszámoltak a 2023. és 2024. évi költségvetésről, illetve a 2024-es kiemelt feladatokat is ismertették, köztük a tiranai miniszteri találkozóra való készülést, a Leadership development (vezetőképző) programot, az AI – Academic assessment, freedom tématerület munkacsoportban történő vizsgálatát és az EUA új honlapjának tervezett elindítását májusban.

A konferencia előadásai az [EUA weboldalon](#) elérhetőek.

CEENQA KÖZGYŰLÉS ÉS WORKSHOP 2024

2024. május 17-18. között került megrendezésre a CEENQA éves közgyűlése és workshopja Bakuban. Az eseménynek az azeri felsőoktatás minőségbiztosításával foglalkozó ügynökség (TKTA) adott otthont. AA közgyűlésen, illetve a workshopon a MAB képviselői is részt vettek.

A workshop központi témája a minőségbiztosítási ügynökségek/felsőoktatási intézmények határokon átnyúló (cross-border) együttműködése volt. A workshop keretében olyan aktuális minőségbiztosítási kérdések kerültek megvitatásra, mint a cross-border akkreditációs eljárások kihívásai, trendjei, a külföldi képesítések elfogadásának jó példái, valamint az eljárások finansziális aspektusai.

A Közgyűlés során Vesna Dodiković-Jurkovićot, a Horvát Tudományos és Felsőoktatási Ügynökség (ASHE) képviselőjét választották meg a szervezet új elnökének, aki Franci Demšart, a Szlovén Felsőoktatási Minőségbiztosítási Ügynökség (NAKVIS) igazgatóját váltja. Emellett sor került a vezető testület (Executive Board) **(újra)választására**, amelynek eredményeként Vesna Dodiković-Jurkovićot, **Lakatos Péter Leventét**, Dinçay Köksalt és Hasan Ali Bicakot választották meg igazgatósági tagoknak.

A 2024-es Közgyűlés során sikeresen lebonyolításra kerültek kulcsfontosságú választások, jóváhagyásra kerültek a stratégiai kezdeményezések és pénzügyi kérdések, valamint fontos döntések születtek a

CEENQA jövője szempontjából. Összességében a közgyűlés eredményei a CEENQA céljainak előmozdítása és hálózatának erősítése iránti elkötelezettséget tükrözik.

Az előadások anyagai [itt](#) érhetők el.

Forrás: LinkedIn

INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS NEMZETKÖZI LÁTOGATÓ BIZOTTSÁGGAL

2024. május 21-22. között került sor a Budapesti Corvinus Egyetem intézményi akkreditációs eljárására, melyet nemzetközi szakértőkből álló látogató bizottság folytatott le angol nyelven.

A látogató bizottság elnöke Prof. Shqiponja Telhaj (UK) A Sussex Egyetem Közgazdaságtan Tanszékének közgazdaságtan professzora, továbbá az ASCAL albán felsőoktatási minőségbiztosítási szervezet akkreditációs testületének elnöke; a látogató bizottság tagjai: Prof. Anu Toots (Észtország), Tallinni Egyetem összehasonlító közpolitika professzora, Prof. Ass. Armand Faganel (Szlovénia), minőségbiztosításért felelős dékánhelyettes a Primorska Egyetem, Gazdálkodástudományi Karán, Ronny Heintze (Németország), nemzetközi fejlesztési ügyekért felelős igazgatóhelyettes az AQAS német minőségbiztosítási ügynökségnél, Dr. Erdey László, egyetemi docens, Debreceni Egyetem, Natalia Greniewska, az Európai Hallgatói Szervezet (ESU) delegáltja, valamint dr. Lakatos Péter Levente voltak.

ENQA VEZETŐFEJLESZTÉSI WORKSHOP

2024. június 5-7. között került sor az **ENQA Vezetőfejlesztési Programjának (Leadership Development Program)** megszervezésére, melynek a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem VIK Informatika épülete adott otthon, a MAB adminisztratív, előkészítő közreműködésével.

Az ENQA Vezetőfejlesztési Programja intenzív európai szintű, kortárs tanulási élményt nyújt az ENQA tag- és társulttag minőségbiztosítási ügynökségek szakembereinek. Ez egyedülálló lehetőség az akkreditációs szervezetek számára, hogy munkatársaiknak célzott képzést kínáljanak nemzetközi környezetben.

A programban Kovács Anikó, a MAB Titkárság operatív igazgatója is részt vett. A három alkalmas szeminárium-sorozatnak Magyarország (MAB) mellett, Svédország (UKÄ), illetve Németország (AQAS) adott otthont. A magyarországi alkalom vonatkozásában a szeminárium résztvevői, illetve trénerai is pozitívan értékelték mind a helyszínt, mind a programok szervezését.

NCFMEA AKKREDITÁCIÓ MEGÚJÍTÁSÁNAK ELŐKÉSZÍTÉSE

2024. június 15-i határidővel a MAB a négy magyar orvosképző felsőoktatási intézménnyel együttműködve benyújtotta kérelmét az NCFMEA (National Committee on Foreign Medical Education and Accreditation, USA) elismerésének megújítására vonatkozóan.

Az NCFMEA elismerés megújítása kiemelt jelentőséggel bír mind a MAB, mind a magyar orvosképző intézmények számára. Az amerikai hallgatók ösztöndíjtámogatását jelentősen meghatározza, hogy olyan országban folytathassanak tanulmányokat, amely rendelkezik érvényes NCFMEA elismeréssel.

A megújításhoz szükséges önértékelési beadvány és dokumentumok összeállítását több hónapos munka és egyeztetés előzte meg. A benyújtott dokumentáció elbírálására és az online interjúkra 2025 második/harmadik negyedében kerülhet sor.

WFME STÁTUSZ HATÁRON TÚLI KITERJESZTÉSE

2024 és 2025 év folyamán a MAB két bosznia-hercegovinai orvosképzést (is) folytató felsőoktatási intézmény (Kelet-Szarajevói Egyetem, Banja Luka-i Egyetem) WFME (Orvosképzési Világszövetség, World Federation for Medical Education) standard-alapú akkreditációs eljárását folytatja le.

A MAB 2022 óta a WFME által elismert szervezet. Az akkreditációs jogosultság Bosznia-Hercegovina területére történő kiterjesztését (eligibility) a WFME 2024-ben támogatta. Ez, valamint a MAB EQAR regisztrációja együttesen nyújt felhatalmazást a határon-átnyúló (cross-border) akkreditáció folytatására az Európai Felsőoktatási Térségben (EHEA).

A MAB Bosznia-Hercegovina mindkét szövetségi egységének akkreditációs szervezetével (Bosznia-hercegovinai Föderáció, HEA; Bosznia-hercegovinai Szerb Köztársaság, AHERS) szakmai együttműködést alakított ki, amelyet bilaterális megállapodások (Memorandum of Understanding) formájában is rögzített.

A KÍNAI DELEGÁCIÓ LÁTOGATÁSA A MAB-NÁL

A MAB **2024. augusztus 23-án**, budapesti irodájában fogadta a Kínai Ösztöndíjcsere Központ (Chinese Service Center for Scholarly Exchange, CSCSE) képviselőit.

A CSCSE a Kínai Népköztársaság Oktatási Minisztériumának felügyelete alatt működő közintézmény. A CSCSE a teljes országot lefedve – oktatási szolgáltatásokat kínál külföldön tanuló/dolgozó, illetve külföldről hazatérő diákok és oktatók részére, emellett a Kínában tanuló külföldi hallgatók és tudósok számára nyújt csereprogramokat, valamint elősegíti a nemzetközi oktatási együttműködések megvalósulását. A Központ kiemelt célja, hogy előmozdítsa a belföldi és külföldi oktatási intézmények közötti gyakorlati együttműködést.

A találkozó során, a két szervezet bemutatását követően az elismerés és minőségbiztosítás kapcsolata, az Európai Felsőoktatási Térség Minőségbiztosításának Standardjaira és Irányelvei (ESG), valamint a hallgatói mobilitás kérdései kerültek előtérbe.

Forrás: MAB képtár

A MAB CoARA AKCIÓTERVE

A kutatás értékelésének előmozdításáért 2022-ben életre hívott CoARA (Coalition for Advancing Research Assessment) közös nyilatkozatban fektette le a kutatás értékelésének 21. századi alapelveit, kiemelt fókusz helyezve a kvalitatív értékelés jelentőségére, valamint a parametrikus és minőségi értékelés egyensúlyára.

A MAB 2023. október 10. óta [tagja a koalíciónak](#) valamint a [nemzeti munkacsoportnak](#).

A CoARA alapelvek mentén a MAB megfogalmazta akciótervét, melyben kiemelt hangsúlyt fektet eljárásainak folyamatos felülvizsgálatára, és ezzel összefüggésben a tudományos tevékenység korszerű minőségértékelési kritériumainak és módszertanának feltérképezésére és alkalmazására.

A MAB akcióterve az alábbi oldalon érhető el: <https://zenodo.org/records/13879902>

V4QA FÓRUM 2024

2024. október 3. és 4. között került sor a [2024. évi V4QA Fórumra](#) (Visegrádi Négyek Minőségbiztosítási Fóruma, V4 Quality Assurance Forum) Varsóban, amelynek a lengyel akkreditációs bizottság (PKA) adott otthont.

A fórumon a visegrádi országok minőségbiztosítási szervezetei, név szerint a cseh ügynökség, a NAB (Národní Akreditační Úřad Pro Vysoké Školství), a szlovák ügynökség a SAAVS (Slovenská Akreditačná Agentúra Pre Vysoké Školstvo), a lengyel ügynökség a PKA (Polska Komisja Akredytacyjna) valamint a MAB képviselői vettek részt.

Az egyeztetés a felek olyan aktuális kérdéseket tárgyaltak meg, mint az Európai Diploma kérdése, a cross-border minőségbiztosítási eljárások kihívásai (különös figyelmet fordítva a Collegium Humanum varsói magánegyetem körüli botrány indukálta problémákra) a mikrotanúsítványok aktuális kihívásai továbbá a doktori iskolák/képzések minőségértékelése.

Forrás: [PKA weboldala](#)

GLOBÁLIS FELLÉPÉS AZ AKADÉMIA VISSZAÉLÉSEK KEZELÉSÉRE

A [Globális Akadémiai Integritás Hálózatnak \(GAIN\)](#) az ír ügynökség (QQI) mellett a MAB is alapító tagja. A MAB 2024-ben is aktív figyelemmel kísérte a GAIN online eseményeire.

2024 szeptemberében a GAIN felhívást tett közzé a különböző közösségi média platformok felületein, amiben az akadémiai visszaélések elleni együttes fellépést szorgalmazza. A Hálózat célja, hogy fellépjen a kereskedelmi csalások ellen, megvédve a hallgatókat, a képezéseket és a nemzeti oktatási rendszerek integritását.

A GAIN által kiadott nyílt levél [itt](#) olvasható.

A KOSZOVÓI AKKREDITÁCIÓS SZERVEZET LÁTOGATÁSA A MABNÁL

2024. október 14-16. között a MAB budapesti irodájában fogadta a Koszovói Minőségbiztosítási Ügynökség (KAA) képviselőit.

A találkozó célja a két ügynökség bemutatása, tevékenységi köreik ismertetése és a bevált jó példák megosztása volt. A koszovói fél különösen fontosnak tartotta a MAB eljárásainak gyakorlati példákon keresztüli megismerését, amelyek hatékonyan segítik tevékenységeik fejlesztését.

A látogatás erősítette a két szervezet partnerségét, melyet Csépe Valéria elnök, és Naim Gashi, a KAA főigazgatója egy Együttműködési Megállapodás (MoU) aláírásával hivatalosan is megerősített.

Forrás: [MAB LinkedIn oldala](#)

ENQA KÖZGYŰLÉS 2024

Az Európai Minőségbiztosítási Szervezetek (ENQA) közgyűlésére **2024. október 23-25.** között, Máltán került sor, amelyen a MAB elnöke és nemzetközi igazgatója vett részt. Az idei esemény a minőségbiztosítás ESG-n túli aspektusaira fókuszált. A Közgyűlés keretében számolt be tevékenységéről a minőségbiztosítás és a tudományos kutatás kapcsolatát vizsgáló ENQA munkacsoport, amelynek a MAB elnöke is tagja.

A résztvevők megvitatták az EHEA tiranai miniszteri konferenciáját követő szakpolitikai fejleményeket, és bekapcsolódtak az ENQA stratégiai tervezésének folyamatába.

Az esemény programja, előadásai és publikációi [ezen](#) a linken keresztül érhetőek el.

Forrás: [LinkedIn](#)

EQAF 2024

A MAB Titkárság főigazgatója, korábbi nemzetközi igazgatója, Lakatos Péter Levente vett részt az ez évi Európai Minőségbiztosítási Fórumon (European Quality Assurance Forum, EQAF), amely november 14-16. között került megrendezésre, a Twente-i Egyetemen, Hollandiában. Az idei fórum középpontjában az tanítás és tanulás, valamint a kutatás belső és külső minőségbiztosítását érintő aktuális trendek, innovatív módszerek és értékelési eszközök álltak.

A Titkárság főigazgatója a lengyel akkreditációs szervezet (PKA) tematikus szekcióját elnökölte, amely a végzett hallgatók munkaerőpiaci teljesítményének minőségbiztosítási-fókuszú nyomon követésére és értékelésére koncentrált.

Az esemény előadásai és publikációi [ezen](#) a linken érhetőek el.

Forrás: [LinkedIn](#)

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK

2024-ben a MAB az alábbi szervezetekkel kötött kétoldalú együttműködési megállapodást (Memorandum of Understanding). A megállapodásokhoz minden esetben konkrét, közös célok, tevékenységek is társulnak.

1. **NEAQA** (National Entity for Accreditation and Quality Assurance in Higher Education), Szerbia
2. **FIBAA** (Foundation for International Business Administration Accreditation), Németország
3. **AHERS** (Agency for Higher Education of Republic of Srpska), Bosznia és Hercegovina
4. **KAA** (Kosovo Accreditation Agency), Kosovo

NEMZETKÖZI KOMMUNIKÁCIÓ, MAGYAR AKKREDITÁCIÓS SZEMLE

2024 májusában jelent meg a [Magyar Akkreditációs Szemle éves kiadványa](#). A Magyar Akkreditációs Szemle mellett a MAB a közösségi média oldalain, a [LinkedIn](#)-en és az [X](#)-en keresztül folyamatosan hírt ad a legfontosabb, elsősorban nemzetközi vonatkozású híreiről, eseményeiről. A Magyar Akkreditációs Szemle 2024-ben a MAB 30 éves évfordulójának alkalmából jubileumi különszámmal is jelentkezett. A MAB hírei, közleményei havonta akár több alkalommal is frissülnek a magyar és angol nyelvű honlapon is.

A MAB kommunikációjában kiemelt szerepet kap a vállalt feladatokról szóló tájékoztatás, a felsőoktatási minőségkultúrát támogató küldetés konkrét megvalósulásának bemutatása, a szervezet nemzetközi elismerését és ismertségét tanúsító dokumentumokhoz való általános hozzáférés biztosítása, eredményeinek és további feladatainak közvetítése.

III. KIEMELT ESEMÉNY - MAB 30 ÉVES JUBILEUMI NEMZETKÖZI KONFERENCIA

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (MAB) Európa egyik legnagyobb múltra visszatekintő akkreditációs szervezete, egyben Magyarországon az egyedüli felsőoktatási minőségbiztosítási ügynökség. A MAB-ot – akkori nevén Országos Akkreditációs Bizottság (OAB) – az 1993. évi Felsőoktatási törvény (1993. évi LXXX. törvény) hívta életre, működését 1994 januárjában kezdte meg. Az alapítás 30 éves évfordulója alkalmából 2024. július 11-én nagyszabású nemzetközi szakmai eseményre került sor Budapesten “MAB30 Jubileumi Konferencia” címmel, amelyen a MAB számos hazai és nemzetközi partnere vett részt.

Az ünnepi rendezvény megnyitóján köszöntő beszédet mondott Bánhidy Ferenc, a konferenciának helyszínt adó Semmelweis Egyetem általános rektorhelyettese, valamint Csépe Valéria, a MAB elnöke. A nemzetközi hírv meghívottak között volt Douglas Blackstock, az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Szövetség (ENQA) elnöke, továbbá Stéphane Lauwick, az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Regiszter (EQAR) elnöke. Előadásukban bemutatták a vezetésükkel működő két nagy szervezet jelentőségét és jövőbeli kihívásait, valamint a MAB helyét és szerepét az Európai Felsőoktatási Térségben. A délelőtti szekcióban tartotta meg előadását Pádraig Walsh, az ENQA korábbi elnöke, az ír minőségbiztosítási szervezet főigazgatója is. Prezentációjában bemutatta, miként működik a képzés és minőség szinergiája az ír felsőoktatási rendszerben, megemlítve számos, a magyar felsőoktatás számára is megfontolandó jó példát. A délelőtti szakmai programja a MAB elnökének előadásával zárult, amely a hazai felsőoktatási minőségbiztosítás múltját, jelenét, valamint aktuális és jövőbeni kihívásait mutatta be.

A délutáni szekciók a felsőoktatást közvetlenül érintő aktuális kérdésekre koncentráltak. Az első rész a doktori képzés európai és magyarországi helyzetével foglalkozott. Melita Kovačević, a zágrábi egyetem professzora, számos európai doktori képzéssel kapcsolatos projekt és munkacsoport vezetője, valamint

Guy Haug, a Bologna-folyamat elindításában kulcsszerepet játszó szakértő előadásai elsősorban a téma európai dimenzióját érintették. E két előadás áttekintette a doktori képzésben a Bolognai Nyilatkozat óta eltelt időszakban bekövetkezett változásokat, kitekintést nyújtva a doktori képzés európai jövőjére vonatkozóan. Gulácsi László, az Óbudai Egyetem tudományos rektorhelyettese a doktori képzés magyarországi kihívásait elemezve kitért a 21. század globális változásaira is. Az előadásokat panelbeszélgetés követte, melyben a három előadóhoz csatlakozott Bencze Norbert, a Doktoranduszok Országos Szövetségének elnöki megbízottja és Csépe Valéria MAB elnök, aki egyben moderálta is a diskurzust. A panelrésztvevők a doktori képzés jelenlegi formájáról, funkciójáról, valamint a gazdasági és társadalmi kihívásoknak való megfelelésről, a hazai és európai keretekről folytattak párbeszédet.

A konferencia utolsó szekciójában a tanulási eredmény-alapú, valamint a hallgatóközpontú tanulás-tanítás kérdései kerültek megvitatásra. A témával kapcsolatosan két előadás is elhangzott: az Európai Hallgatói Szövetség (ESU) alelnöke, Lana Par előadásában ismertette, hogy miként kapcsolódik a hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés az Európai Felsőoktatási Térség Minőségbiztosításának Standardjaihoz és Irányelveihez (ESG). Patrick Van den Bosch, a flamand felsőoktatási minőségbiztosítási ügynökség (VLUHR QA) vezetője pedig a flamand példán keresztül mutatta be a tanulási eredmény-alapú tanítás és -tanulás kapcsolatát a minőségértékeléssel. A záró panelbeszélgetésben részt vett az előadók mellett Ronny Heintze, a németországi AQAS minőségbiztosítási ügynökség igazgatóhelyettese és Dibusz Bendegúz, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának elnökségi tagja. A panelt Lakatos Péter Levente, a MAB nemzetközi igazgatója moderálta. A beszélgetés egyik fő tématerülete a tanulási eredmény-alapú képzés, valamint a hallgatóközpontúság jelentősége volt. A résztvevők kitértek a mikrotanúsítványok rendszerének bevezetésével kapcsolatos aktuális kérdésekre is.

A jubileumi konferencia zárásaként Hankó Balázs kultúráért és innovációért felelős miniszter osztotta meg gondolatait a MAB hazai felsőoktatásban betöltött szerepéről. A rendezvény a MAB elnöke, Csépe Valéria köszönő szavaival zárult.

A konferencián elhangzott előadások [itt](#) érhetőek el.

Forrás: [MAB honlap](#)

Az esemény keretén belül került sor 2024. július 11-én a MAB **Stratégiai Tervezési Testület (STT)** éves ülésére is, ahol az ENQA külső értékelési jelentéseinek tanulságai, az elkövetkező stratégiai időszak céljai és a szervezeti struktúra átalakítása kerültek a középpontba.

[A korábban Nemzetközi Tanácsadó Testületként működő grémium helyébe lépő STT](#) hat európai ország vezető minőségbiztosítási szakembereiből áll. A felkért tagok széleskörű nemzetközi felsőoktatási minőségértékelési, -fejlesztési és -szervezeti tapasztalatukra építve működnek közre a MAB stratégiájának a nemzetközi trendekkel összhangban tervezett továbbfejlesztésében.

IV. A MAB MŰKÖDÉSE, SZERVEZETE, EGYÉB TAGSÁGAI

SZERVEZET

A MAB döntés-előkészítő szervezetét érintően sor került egy hatékonyabb szervezeti struktúra kialakítására, amelyet széleskörű előzetes tervezés és benchmarking előzött meg. A korábbi működési gyakorlat elemzésén túl az EHEA minőségbiztosítási szervezeteinek bevált gyakorlatainak, működési rendjének, valamint a hatályos jogszabályi keretek feltérképezésére is sor került. Felállításra kerültek a minőségértékelési és -hitelesítési (akkreditációs) eljárás szerint szervezett döntés-előkészítő, kollégiumok, amelyek javaslatot fogalmaznak meg a Testület felé, előkészítik a testületi határozatokat megalapozó szakmai anyagokat, felügyelik a szakértők kijelölését. A kollégiumok az egyes eljárásokban alkalmazott kritériumokat alkalmazva, a szakvéleményekre építve készítik elő az összefoglaló értékelést, elemzéseket készítenek és elvégzik a szempontrendszer folyamatos gondozását.

A MAB eljárásai, ügycsoportjai alapján az alábbi kollégiumok kerültek kialakításra:

Egyetemi Tanári Kollégium (ETK)

Képzési Kollégium (KK)

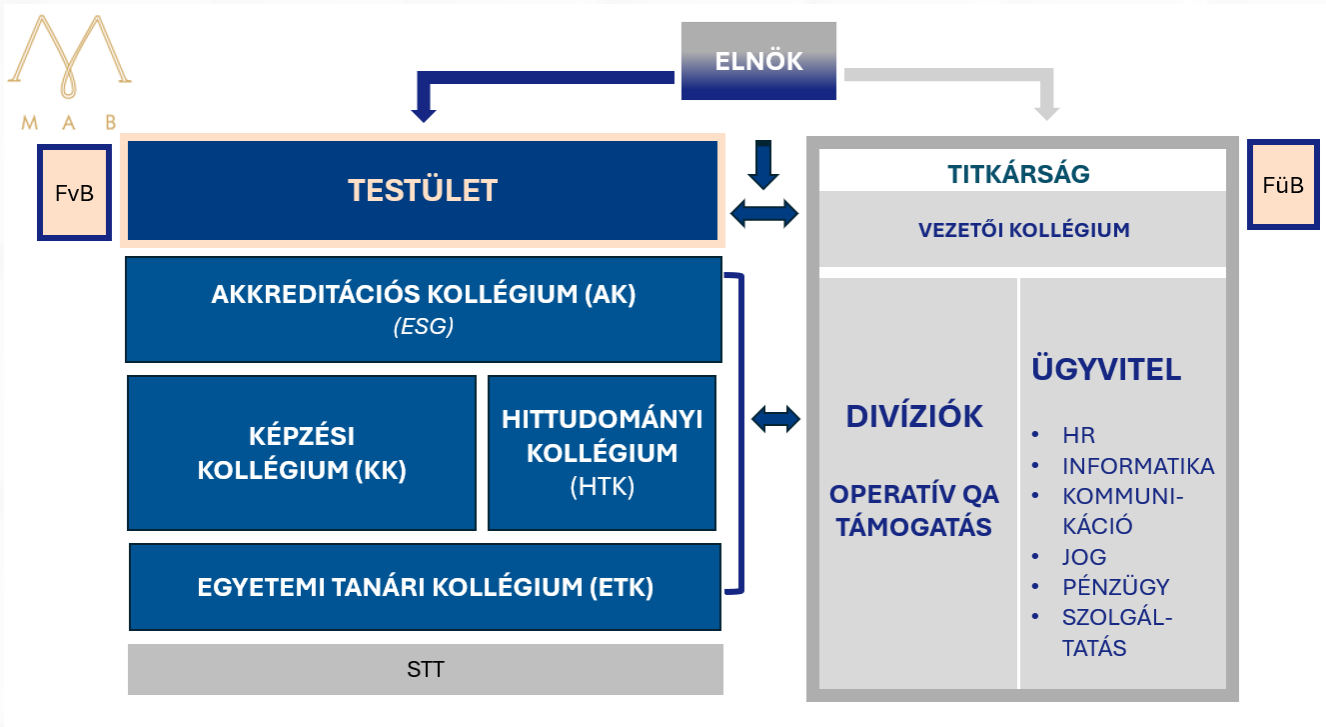
Hittudományi Kollégium (HTK)

Doktori Kollégium (DOK)

Akkreditációs Kollégium (AK)

Valamennyi kollégium új összetétellel, új ügyrenddel és eljárásrenddel kezdte meg munkáját.

A szervezet új organogramja:

A MAB TITKÁRSÁG MŰKÖDÉSE

2024-ben változott a Titkárság szervezeti felépítésre. Kialakításra kerültek az igazgatói és további vezetői (jogi, gazdasági terület) munkakörök.

Megtörtént a munkakörök letisztázása és egységesítése, a szakreferens, referens és ügyvivő munkakörökbe tartozó feladatok rögzítése, a korábbi vezető referens és ügyintéző munkakörök kivezetése.

A Titkárság iratkezelési és irattári folyamatai megújultak. Új, akkreditált iktató- és dokumentumkezelő rendszer került bevezetésre, az irattár irattározási szempontból biztonságos helyre költözött, az irattári állomány digitalizálása a Magyar Nemzeti Levéltárral egyeztetett módon folyamatban van. A MAB 2024-ben a levéltári ellenőrzésen eredményesen esett át.

A szabályzatok éves felülvizsgálata megtörtént, a dokumentumsablonok felülvizsgálata folyamatos, kialakításra került a szakértői kiválasztás szempontrendszer, a szerződéskötési rend, a Testület elfogadta a Beszerzési Szabályzatot, valamint az Önköltség-számítási Szabályzatot, bevezetésre került a kamarai jogtanácsos által végzett jogi ellenjegyzés.

A Titkárság a szakértők és a Testület számára részletes tájékoztató (ún. “onboarding”) anyagokat készített. A szakértői képzési rendszer felülvizsgálata jelenleg zajlik.

A MAB Titkárság felsőoktatási szekciót vezetett a XXVI. Országos Közoktatási és Szakképzési Szakértői Konferencián. A Változó világ, átalakuló nevelés-oktatás-képzés című kötetben megjelent a felsőoktatási workshop összefoglalója, valamint az elhangzott előadások is olvashatók.

A Titkárság képviselői részt vesznek az OH, valamint az egyéb felsőoktatási szereplők által szervezett szakmai fórumokon.

TITKÁRSÁGI INFORMÁCIÓS RENDSZER (TIR 2.0)

2024-ben, a folyamatos fejlesztések eredményeként a MAB szakmai tevékenységében a teljes adminisztráció informatikai támogatása megvalósult.

A megvalósított tevékenységek eredményeként a TIR 2.0 rendszeren keresztül kezelhetők az alábbi beadványtípusok:

- Szaklétesítés,
- Szakindítás,
- Doktori iskola akkreditáció,
- Doktori iskola létesítés,
- Doktori iskola új tudományággal történő bővítése,
- Doktori iskola akkreditációs monitoreljárása,
- Egyetemi tanári pályázat,
- Intézményakkreditáció,
- Külföldi klinikai gyakorlóléhely akkreditáció,
- WFME,
- Működési engedély,
- Felülvizsgálat (FVB),
- Képzési területi önértékelés,
- Intézményi mester létesítés,
- Intézményi mester szak engedélyezése,
- Szakindítás és szaklétesítés egyben,
- Intézményakkreditációs monitoreljárás.

A rendszerben a fent felsorolt beadványok teljes életciklusának adminisztrációja elvégezhető, amelynek során megtörténhet a beadás, ellenőrzés, dokumentumkezelés, a beadványok értékelése, továbbá a különböző szintű bizottsági ülések lebonyolítása és a végső határozathozatal. A MAB weboldalával kiépített kapcsolaton keresztül a meghozott határozatok hozzáférhetővé válnak a beadványok benyújtói számára. A szakmai munkát és a vezetői információkat különböző statisztikai lekérdezések biztosítják.

2024-től a DEQAR adatbázis API-val történő összekötése a helyi TIR 2.0 programmal lehetővé teszi az adatok automatikus szinkronizálását. A TIR 2.0-ba feltöltött határozatok és jelentések az API-n keresztül automatikusan továbbításra kerülnek a DEQAR adatbázisba. Ez biztosítja, hogy a feltöltött határozatok és jelentések azonnal elérhetővé váljanak az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Regiszterben (DEQAR), amely nyilvánosan hozzáférhető bárki számára.

TESTÜLET

2024. február 29-én a MAB Testületének mandátuma lejárt. Az állam működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XXIX. törvény MAB-ot érintő 2.§-a az alábbi tartalommal jelent meg a Magyar Közlöny 2024. évi 66. számában: 2. § Az Nftv. törvény 71. § (1)–(4) bekezdése szerinti eljárás alapján a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság új tagjainak kijelölésére 2024-ben nem kerül sor, a már kinevezett tagok kinevezése meghosszabbodott. A 2024. október 28-án megjelent, a honvédelmi tárgyú törvények módosításával összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XLI. törvény módosította az Nftv. 71. § (1) bekezdését a Testület összetétele, valamint megválaszthatóságának időtartama vonatkozásában, egyúttal beiktatta az új 117/L. §-t, ami szerint a MAB tagjai megbízásának ideje meghosszabbodik az Nftv. honvédelmi tárgyú törvények módosításával összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi XLI. törvénnyel megállapított 71. § (1) bekezdése szerinti új MAB tagok megbízásáig.

A MAB Titkársága a nemzetközi regisztrációs és tagsági kötelezettségeinek eleget téve mind az EQAR-nak mind az ENQA-nak jelentést küldött a bekövetkezett jogszabályi (és szervezeti) változásokról (Substantive Change Report).

A MAB Testület 2024-ben 7 alkalommal ülésezett hibrid formában, és ügycsoportonként az alábbi döntéseket hozta:

* a döntések számában az akkreditációs hatályok módosítására vonatkozó határozatok is szerepelnek. Doktori iskola akkreditációs eljárás 22, intézményakkreditációs eljárás (monitoreljárásokkal együtt) 12 került lezárásra az érintett időszakban. A képzésértékelésekben a szakindítási, szaklétesítési, intézményi mesterszak létesítési döntések együttesen szerepelnek.

HALLGATÓI RÉSZVÉTEL

2024-ben a döntéselőkészítő és döntéshozó szinteken folyó munkában egyaránt részt vettek a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája (HÖÖK) és a Doktoranduszok Országos Szövetsége (DOSZ) által jelölt és a Testület által megválasztott tagok. A hallgatói szervezetekkel a MAB kapcsolata töretlenül kiemelkedő, számos, e szervezetek által szervezett rendezvényen, szakmai fórumon, továbbképzésen közvetlenül a MAB elnöke vett részt. A hallgatók jelentős szerepet vállaltak az RRF feladatok teljesítésében is.

Csépe Valéria, a MAB és Molnár Dániel, a DOSZ elnöke 2024. október 18-án stratégiai együttműködési megállapodás aláírásával formálisan is megerősítette azt a több évre visszatekintő eredményes szakmai együttműködést, amelyben a DOSZ doktoranduszokat delegál a MAB döntéselőkészítő kollégiumaiba, akkreditációs látogatóbizottságaiba, és együttműködik a nemzetközi szervezetekkel.

A két szervezet továbbra is kiemelt célnak tekinti a minőségi doktori képzés és a kiválóság támogatását, a kutatás és innováció erősítését, a fiatalok kiemelkedő tudományos teljesítményéhez is hozzájáruló felsőoktatási minőségkultúra fejlesztését. A megállapodással a MAB és a DOSZ változatlan elkötelezettségét és közös felelősségét fejezi ki a magyarországi felsőoktatási intézményekben kutatómunkát végző fiatalok jövője iránt és ennek érvényesítéséhez együttműködik az alábbi szakmai területeken:

- a felsőoktatás és a doktori képzés minőségbiztosítási, minősítési, valamint szakmai értékelő rendszereinek és kultúrájának erősítése;
- a PhD és DLA jelöltek eredményes munkáját támogató – az ESG és EHEA alapelveken nyugvó – folyamatok alakításában, közös tevékenységre épülő fejlesztése;
- a fiatal kutatói életpályát támogató módszerek, elemzések alakítása, az ösztönzési, mérési, értékelési és visszajelzési eszközök fejlesztése;
- a mennyiségi (parametrikus) és minőségi értékelés egyensúlyára irányuló tevékenység a kutatási eredmények értékelésében;
- az oktatói, témavezetői tevékenység minőségi elemzése, a szükséges eszközök fejlesztésében való közreműködés;
- a digitális eszközök hallgatói, oktatói használatának támogatása, erősítése a kutatásban;
- a mesterséges intelligencia etikus alkalmazásának támogatása a felsőoktatási tanulmányok és a kutatói munka során;
- a tudomány hitelességének, integritásának megőrzése és a tudományba vetett bizalom erősítése érdekében az etikus magatartás tudatosítása;
- a magyar felsőoktatás nemzetközi szerepének és elismertségének erősítése;
- a minőségértékelés belső képzési rendszereinek összehangolása, közös képzési keretek kialakítása;
- a felsőoktatás szereplői és a felsőoktatással közvetlenül és közvetve kapcsolatban állók számára szakmai információk közvetítése, tudásközvetítés megosztás.

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG

2024-ben is ülésezett a Felügyelő Bizottság, mely elfogadta az éves beszámolót a Testület elé terjesztés előtt.

A beszámolóban felhasznált jelentéseket és kapcsolódó adatokat a MAB Titkárság munkatársai szolgáltatták a TIR-ben található statisztikák, információk felhasználásával.

A beszámolót a MAB Testülete 2025. február 21-i ülésén fogadta el.